

Ο ενθουσιασμός και ο φανατισμός

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Νικόλαος \(Βελιμίροβιτς\) Επίσκοπος Αχρίδος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)



Φωτο:bio365.blogspot.com

Και ο ενθουσιασμός είναι φλόγα, και ο φανατισμός είναι φλόγα. Όμως το πρώτο είναι φλό-γα δίχως καπνό, το δεύτερο είναι κάψιμο με καπνό.

Ο ενθουσιασμός σημαίνει: ολόκληρος ο άνθρωπος συγκεντρωμένος και καθοδηγημένος προς μία κατεύθυνση και ένα στόχο. Όταν ο νους κρίνει και η καρδιά αγαπήσει και η ψυχή επιθυμήσει, τότε ο άνθρωπος ενώνεται και ως μία δύναμη ξεκινάει το μεγάλο έργο. Και ο συγκεντρωμένος και ενωμένος άνθρωπος είναι μεγάλη δύναμη σ' αυτόν τον κόσμο, πράγματι μεγαλύτερη απ' ό,τι και ο ίδιος το νομίζει για τον εαυτό του.

Ο ενθουσιασμένος είναι φιλόδοξος. Από τη στιγμή που στον ενθουσιασμό ενός ανθρώπου κρύβεται το μίσος ενάντια σε κάποιους άλλους ανθρώπους, τούτο δεν είναι ενθουσιασμός αλλά φανατισμός. Όταν την άνοιξη καίγεται ένας σωρός από σκουπίδια, κάτω από τα σκουπίδια προσπαθεί να ξεφύγει το φίδι που ξύπνησε. Τέτοιος είναι ο φανατισμός.

Ο ενθουσιασμός είναι πάντα δύναμη, η οποία χτίζει και δημιουργεί. Όλους τους μεγάλους κοι-νωνικούς οργανισμούς, όλη τη μεγάλη τέχνη, όλη την κορυφαία ποίηση, όλα τα σωτηριοφόρα και καθαρά ανθρωπιστικά κινήματα δημιουργήθηκαν με ενθουσιασμό. Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε, ότι ο ενθουσιασμός δεν υπάρχει χωρίς φιλανθρωπία.

Ο φανατισμός δείχνει τη μεγαλύτερή του δύναμη σε τρεις περιπτώσεις: στην κομματική πολιτική, στην επανάσταση, και στους πολέ-μους.

Όπως η μέρα με τη νύχτα έτσι διαφέρει ο ενθουσιασμός από τον φανατισμό. Ο πρώτος καθοδηγείται με την αγάπη και χτίζει· ενώ ο δεύ-τερος καθοδηγείται με μίσος και καταστρέφει. Ο πρώτος είναι συνολικός, καθολικός, ο δεύτερος αποκλείει, διαχωρίζει και δημιουργεί σέκτες.

Του φανατικού, πάντα του λείπει κάτι, τη μία ο νους και την άλλη η καρδιά. Ο ενθουσιασμένος είναι πάντα ολόκληρος άνθρωπος.

Πρόσεχε, ψυχή, μην ραγίσεις, για να μην κυρ-τώσει ο ενθουσιασμός σου σε φανατισμό.

(Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς, Στοχασμοί περί καλού και κακού, εκδ. Εν πλω, σ. 107-108)